

اجزای محدود تطابقی دوبعدی به کمک GPGPU

امیرحسین خاتمی^۱، سعید اصیل قره‌باغی^{۲*}

۱- دانشکده مهندسی عمران، دانشگاه صنعتی خواجه نصیرالدین طوسی

۲- * دانشکده مهندسی عمران، دانشگاه صنعتی خواجه نصیرالدین طوسی، asil@kntu.ac.ir

چکیده

خطای گسسته‌سازی یکی از خطاهای رایج در روش اجزای محدود است. برای کاهش خطای گسسته‌سازی ممکن است از روش‌های تطابقی استفاده شود. روش‌های تطابقی عموماً حجم محاسبات زیادی دارند؛ یک روش برای کاهش حجم این محاسبات، استفاده از عملگرهای انتقال داده است. حتی با وجود عملگرهای انتقال داده هنوز هم روش تطابقی زمان زیادی را از کاربران می‌گیرد. با توجه به امکانات و توانایی‌های جدیدی که پردازنده‌های گرافیکی به کاربران خود جهت انجام محاسبات همه‌منظوره تحت پلتفرم کودا می‌دهند و صرفه اقتصادی مناسب پردازنده‌های گرافیکی نسبت به پردازنده‌های معمولی، در این مقاله سعی شده است الگوریتمی ارائه شود که بتوان با استفاده از پردازش همه‌منظوره بر روی پردازنده‌های گرافیکی زمان انجام محاسبات را کاهش داد. الگوریتم ارائه‌شده بر اساس تحلیل اولیه اجزای محدود، با شبکه تقریباً یکنواخت شروع می‌شود و در هر مرحله بر اساس گرادیان جابه‌جایی و به‌صورت هوشمند، شبکه را ریزسازی می‌کند. الگوریتم معمول این شیوه در چند مرحله بهبود یافته است. مرحله تشکیل وصله به کمک روش K همسایه پیاده‌سازی شده تا بتوان آن را به صورت مؤثرتر موازی نمود. در مرحله انتقال اطلاعات نیز از یک روش دینامیک جهت تعیین بهترین منحنی از دسته بهترین منحنی‌ها استفاده شده است. در پیاده‌سازی ایده‌ها از زبان پایتون استفاده شده است تا مخاطب بیشتر داشته و به‌صورت کد منبع باز منتشر شود. نتایج نشان می‌دهد که میزان تسریع این الگوریتم متناسب با تعداد المان‌ها افزایش می‌یابد. به عنوان مثال برای مسئله‌ای با تعداد ۹۰۸ المان، سرعت پردازش برای مراحل یک الی سه از نظریه به ترتیب ۶،۶، ۱،۹ و ۷،۱۲ برابر شده است. مجموع زمان مورد نیاز برای پردازش هر سه مرحله در حالت سریال ۹۶ ثانیه بوده که با پیاده‌سازی این الگوریتم به ۸ ثانیه کاهش یافته است. نتایج نشان می‌دهد که این نرم افزار می‌تواند برای تسریع آنالیز به روش اجزای محدود تطابقی جهت کاهش خطای گسسته‌سازی استفاده شود.

کلمات کلیدی

عملگر انتقال داده، روش‌های المان محدود تطابقی، پردازنده‌ی گرافیکی، GPGPU، KNN

یکی از مهم‌ترین شیوه‌های کاهش خطای گسسته‌سازی، استفاده از روش‌های تطابقی^۱ است [۱]. روش‌های تطابقی انواع مختلفی دارند که رایج‌ترین این روش‌ها، روش *h-adaptive* است. در این روش، ریزسازی^۲ المان‌ها به صورت مرحله‌ای انجام می‌شود تا حداکثر خطای گسسته‌سازی به اندازه تعیین شده برسد [۲].

با پیشرفت علم، مسائلی که با روش اجزای محدود حل می‌شود بزرگ‌تر و پیچیده‌تر شده‌اند؛ همچنین نیاز جامعه به حل دقیق‌تر مسائل افزایش یافته است. بزرگ‌تر و پیچیده‌تر شدن مسائل، باعث افزایش حجم محاسبات در روش اجزای محدود شده است. استفاده از روش‌های حل تطابقی برای کاهش خطای گسسته‌سازی حجم محاسبات را دوچندان می‌کند. برای کاهش حجم محاسبات، می‌توان به جای حل مسئله از ابتدا و بر روی کل دامنه، از عملگرهای انتقال اطلاعات^۳ استفاده کرد؛ که اطلاعات را از شبکه مرحله قبل به شبکه کنونی انتقال می‌دهد. تا به امروز عملگرهای انتقال مختلفی جهت انتقال اطلاعات بین شبکه‌های مراحل متوالی پیشنهاد شده است که رایج‌ترین این روش‌ها در ادامه شرح داده شده است. روش میانگین نقطه وزن دار، توسط گرندی^۴ مطرح شد که محافظه کارانه و ساده‌ترین روش بود [۳]. این روش، بر اساس میانگین‌گیری وزن دار از المان‌های قدیمی که با آن المان جدید در تماس بوده‌اند، محاسبه می‌شود. وزن با استفاده از مساحت مشترک المان با المان جدید تعیین می‌گردد. با کمک این روش، می‌توان مقداری گرادینان از شبکه‌بندی قدیمی به شبکه‌بندی جدید انتقال داد. روش انتقال داده، برای شبکه‌بندی‌های غیرهمسان کاربرد دارد [۴]. روش المان میرا، توسط آربوگاست^۵ ارائه شد [۵]. در این روش، دامنه را به چندین زیر المان غیر منطبق تقسیم می‌کنند. این زیر المان، به دو گروه المان میرا و المان نامیرا دسته‌بندی می‌شود. مقادیر در این روش، بر اساس باقی‌مانده وزن دار تعیین می‌گردد. وزن این المان، به صورت تابعی از شکل المان تعیین می‌شود [۶]. ارتیز و کویگلی، اپراتور انتقال ثابت را با استفاده از تابع مناسب هو-واشیزو^۶ پیشنهاد دادند که برای انتقال داده در محیط پیوسته به کار می‌رود [۷]. این روش، بر اساس میان‌یابی از نقاط گاوس شبکه‌بندی قدیمی بنا شده است. این روش، برای انتقال داده مسائل غیرخطی کاربرد دارد و در صورت استفاده از یک شبکه المان جدید روی کل دامنه، دچار مشکل می‌شود [۸]. لی و بت^۷، روشی بر پایه میان‌یابی با کمک توابع شکلی ارائه دادند [۹]. در این روش، ابتدا متغیرهای وابسته به زمان به گره‌های شبکه المان قدیمی انتقال داده می‌شوند. در مرحله بعد، با کمک توابع شکل، متغیرهای وابسته به زمان در نقاط مدنظر میان‌یابی می‌شوند. در این روش، برای درستی معادلات سازنده، نیاز به انتقال کرنش پلاستیک مؤثر و تغییر شکل آزمایشی الاستیک بین شبکه المان‌ها وجود دارد. پریک و همکاران، از تکنیک مشابهی استفاده کردند. آن‌ها در این تکنیک، مقادیر جابه‌جایی منتقل شده در انتهای تکرار n در شبکه المان قدیمی را به عنوان یک راه حل آزمایشی برای شبکه المان جدید برای تکرار n در نظر گرفتند. روش‌های بالا، علی‌رغم مزایایی که دارند، دارای خطای زیادی نیز هستند. زینکیویچ و ژو، روش بازیابی فوق همگرا را بر روی المان‌های وصله ارائه دادند [۹]. بر اساس روش بازیابی اپراتور انتقال داده، روش *SPR* توسعه داده شد. این روش، به دلیل استفاده از روش بازیابی تنش، دارای خطای کمتری نسبت به سایر روش‌هاست. روش بازیابی فوق همگرا، بر اساس پرازش بهترین تابع چندجمله‌ای، بر روی نقاط فوق همگرای المان وصله بنا شده است. این روش، برای مسائل خطی روشی دقیق و قابل قبول است.

¹ Adaptive methods

² Refinement

³ Data transfer operators

⁴ Grandy

⁵ Arbogast

⁶ Hu-washizu

⁷ Bathe

برومند^۱ و زینکیویچ، در تحقیقات خود، روش *SPR* را برای محاسبه کرنش در مسائل کشسانی-خمیری^۲ توسعه دادند [۱۰]. کیتا مورا^۳، در تحقیق خود، این روش را برای مسائل با تغییر شکل‌های بزرگ در مواد فوق کشسانی^۴ بکار برد [۱۱]. تانگ^۵ و ساتو^۶، از روش *SPR* برای مسئله روانگرایی استفاده کردند [۱۲].

در سال ۲۰۰۴، روش بازیابی فوق همگرا، برای تغییر شکل‌های بزرگ توسط گو^۷، هانگ^۸ و زونگ^۹ اصلاح گردید [۱۳]. گو و همکاران، برای برقراری معادلات تعادل و بهبود دقت در مسائل غیرخطی، روش بازیابی فوق همگرای اصلاح‌شده را پیشنهاد دادند [۱۳]. آن‌ها در تحقیقات خود نشان دادند که این روش، حتی در مسائل غیرخطی، با تغییر شکل‌های بزرگ نیز می‌تواند کارا باشد. در این روش، برای برازش صفحه، از یک چندجمله‌ای استفاده می‌شود که یک درجه بالاتر از درجه چندجمله‌ای مورد استفاده در روش *SPR* است. خویی و اصیل قره‌باغی، با استفاده از روش بازیابی فوق همگرا، اپراتور انتقال داده را برای مسائل کشسانی-خمیری سه‌بعدی توسعه دادند. در این تحقیق، با استفاده از روش حداقل مربعات و نتایج اولیه روش اجزای محدود، چندجمله‌ای با پیوستگی‌های C_0 و C_1 بروی نقاط فوق همگرا بر اساس روش *SPR* برازش شد. آن‌ها نشان دادند که این اپراتور، دقت قابل قبولی برای مسائل غیرخطی دارد [۱۴-۱۷]. روش *SPR* یکی از دقیق‌ترین و موثرترین روش‌های انتقال داده است که در این پژوهش از این اپراتور به عنوان اپراتور انتقال متغیرهای داخلی استفاده شده است. این اپراتور دارای حجم محاسباتی زیادی است و زمان زیادی از کاربر می‌گیرد.

با توجه به اینکه محاسبات عملگر انتقال داده بخش نسبتاً بزرگی از محاسبات حل مسائل اجزای محدود به روش تطابقی را تشکیل می‌دهند [۱۸]. می‌توان با بهره‌گیری از چندین پردازشگر به صورت هم‌زمان، زمان انتقال داده بین شبکه‌ها را به طور چشمگیری کاهش داد. مباحث نظری و ریاضی پردازش موازی و استفاده از چندین پردازنده به صورت هم‌زمان از اوایل دهه شصت مورد توجه قرار گرفت. این مباحث متکی بر تقسیم روش حل مسئله به بخش‌های کوچک‌تر و مستقل است [۱۹]. یکی از مهم‌ترین تحقیقات در این زمینه، دسته‌بندی پیشنهادشده از سوی فلین^{۱۰} (۱۹۶۶) است. وی پردازنده‌ها را به چهار دسته تقسیم کرد. در این پیشنهاد، بر اساس مفاهیم جریان داده و جریان کنترل، پردازنده‌ها به چهار مدل محاسباتی پردازش موازی^{۱۱} *SISD* و *SIMD* و *MISD*^{۱۲} و *MIMD*^{۱۴} تقسیم می‌شوند. با توجه به اینکه محاسبات عملگر انتقال داده، دارای حجم بسیار زیادی از محاسبات تکراری بر روی داده‌های تانسوری^{۱۵} است، مدل محاسباتی مناسب برای این نوع محاسبات، مدل *SIMD* است [۲۰]. در مدل محاسباتی *SIMD*، استفاده از پردازنده گرافیکی^{۱۶} در کاهش زمان محاسبات عملگرهای انتقال داده، بسیار مؤثر است. در پردازنده‌های گرافیکی، وجود تعداد زیادی هسته با توان پردازشی کم که به صورت هم‌زمان امکان انجام محاسبات ساده را بر روی تعداد زیادی داده، فراهم می‌کند، سبب می‌شود پردازش موازی این نوع الگوریتم‌ها بر روی پردازنده‌های گرافیکی بسیار بهینه و باصرفه شود [۱۹]. این ویژگی‌های پردازنده‌های گرافیکی به همراه نوع داده‌ها و الگوریتم پیشنهادی باعث شده است این عملگر انتقال داده برای اجرا روی پردازنده‌های گرافیکی مناسب باشد.

در گذشته پردازنده‌های گرافیکی فقط به منظور انجام عملیات گرافیکی استفاده می‌شد ولی با پیشرفت معماری پردازنده‌های گرافیکی، امکان انجام محاسبات عمومی بر روی پردازنده گرافیکی فراهم شد. محاسبات عمومی بر روی پردازنده گرافیکی به استفاده از واحد

¹ Boroomand

² Elasto-plasticity

³ Kitamura

⁴ Hyperelasticity

⁵ Tang

⁶ Sato

⁷ Gu

⁸ Hung

⁹ Zong

¹⁰ Flynn

¹¹ Single Instruction Stream, single Data stream

¹² Single Instruction Stream, Multiple Data

¹³ Multiple Instruction Stream, Single Data

¹⁴ Multiple Instruction Stream, Multiple Data

¹⁵ Tensor

¹⁶ GPU

پردازش گرافیکی برای کارهایی فراتر از پردازش گرافیکی سنتی اشاره دارد. محاسبات عمومی بر روی پردازنده گرافیکی ابزاری قدرتمند برای سرعت بخشیدن به طیف وسیعی از محاسبات در حوزه‌های تحقیقاتی و علمی-مهندسی است. ماهیت موازی معماری *GPU* اجازه می‌دهد تا سرعت به صورت قابل توجهی در انواع خاصی از محاسبات در مقایسه با *CPU* های سنتی افزایش یابد.

تا قبل از سال ۲۰۰۷، برای انجام محاسبات عمومی بر روی پردازنده گرافیکی باید از *API* های گرافیکی مانند *OpenGL* و *DirectX* برای برنامه‌نویسی غیرمستقیم پردازنده‌های گرافیکی استفاده می‌شد [۲۰]. شرکت نویدا^۱ در سال ۲۰۰۷، پلتفرم کودا^۲ را برای پردازش‌های همه‌منظوره در واحدهای پردازش گرافیکی کارت‌های گرافیک مخصوص شرکت خود ارائه داد. این پلتفرم به دلیل سهولت و افزایش سرعت توسعه برنامه‌های با عملکرد بالا، انقلابی در پردازش‌های همه‌منظوره بر روی واحدهای پردازش گرافیکی ایجاد کرد و محبوبیت فراوانی کسب نمود. تحقیقات زیادی درباره پردازش‌های همه‌منظوره روی واحدهای پردازش گرافیکی در حوزه اجزای محدود انجام شده است. اکثر این تحقیقات بر روی عملیات *SpMV*^۳ در فاز حل یا مرحله تشکیل ماتریس^۴ متمرکز بودند [۲۱]. در این زمینه می‌توان به تحقیقات جیانفی ژانگ^۵ و دفی شن^۶ (۲۰۱۳) اشاره کرد که محاسبات اجزای محدود خطی را در ناحیه الاستیک با استفاده از کودا بر روی پردازنده گرافیکی انجام دادند؛ همچنین به تحقیقات وای ژانگ^۷ و همکاران (۲۰۲۰) اشاره نمود که با استفاده از پلتفرم کودا، مسائل پیچیده اجزای محدود را تحلیل و بهینه‌سازی کردند [۲۲، ۲۳].

در این پژوهش، ارائه و اجرای الگوریتمی موازی بر روی پردازنده گرافیکی بر اساس روش تطابقی *h-adaptive* با استفاده از عملگرهای انتقال داده و باهدف کاهش خطای گسسته‌سازی و افزایش سرعت انجام فرایند صورت گرفت. در روش استفاده‌شده این مقاله، به‌منظور کاهش خطای گسسته‌سازی ابتدا ریزسازی بر روی شبکه المان‌ها انجام می‌شود و سپس با کمک عملگرهای انتقال داده، اطلاعات از شبکه قبلی به شبکه کنونی انتقال می‌یابد. این فرآیند به‌طور مکرر انجام می‌شود تا بیشینه خطای گسسته‌سازی به میزان موردنظر کاهش یابد. این فرآیند از دو بخش اصلی ریزسازی شبکه المان‌ها و انتقال اطلاعات شبکه قدیم به شبکه جدید تشکیل شده است. در این تحقیق، پیاده‌سازی موازی اپراتورهای انتقال داده بر روی پردازنده‌های گرافیکی (*GPU*) انجام گرفته است. برخلاف تحقیقات پیشین که انتقال داده‌ها را به‌صورت سریال بر روی پردازنده‌های مرکزی (*CPU*) انجام می‌دادند، این پژوهش الگوریتمی را توسعه داده است که با استفاده از پردازش موازی بر روی *GPU*، مدت زمان اجرای الگوریتم به‌طور قابل ملاحظه‌ای کاهش می‌دهد. به عنوان مثال برای مسئله‌ای با تعداد ۹۰۸ المان، سرعت پردازش برای مراحل یک الی سه تعریف به ترتیب ۶، ۹، ۱ و ۱۲،۷ برابر شده است. مجموع زمان مورد نیاز برای پردازش هر سه مرحله در حالت سریال ۹۶ ثانیه بوده که با پیاده‌سازی این الگوریتم به ۸ ثانیه کاهش یافته است. علاوه بر این، مشابه تحقیقات پیشین، این پژوهش نیز کاهش خطای گسسته‌سازی و پخش یکنواخت‌تر آن در دامنه را به همراه داشته است.

۲- انتقال اطلاعات از شبکه قدیم به شبکه جدید

در این فرایند، انتقال اطلاعات توسط عملگرهای انتقال داده صورت می‌گیرد. عملگرهای انتقال داده را می‌توان در حالت کلی به صورت زیر تعریف نمود:

$$\mathbf{q}^{new} = T(\mathbf{q}^{old}) \quad (1)$$

در عبارت بالا، T عملگر انتقال داده، $\mathbf{q}$ متغیر میدان، $\mathbf{q}^{old}$ مقدار $\mathbf{q}$ در شبکه قدیم و $\mathbf{q}^{new}$ در شبکه جدید است.

¹ NVIDIA

² CUDA

³ Sparse matrix-vector multiplication (SpMV)

⁴ Matrix assembly

⁵ Jianfei Zhang

⁶ Defei Shen

⁷ Y Zhang

متغیرهایی که رفتار ماده الاستوپلاستیک^۱ معمولی را توصیف می‌کنند به دو دسته متغیرهای حالت^۲ و متغیرهای داخلی^۳ تقسیم می‌شوند. متغیرهای حالت شامل جابه‌جایی‌های گرهی ($\mathbf{u}_n$) و متغیرهای داخلی شامل تانسور کرنش پلاستیک ($\boldsymbol{\varepsilon}_n^p$)، تانسور کرنش ($\boldsymbol{\varepsilon}_n$)، تانسور تنش کوشی ($\boldsymbol{\sigma}_n$) و بردار متغیر داخلی ($\mathbf{q}_n$) می‌شوند. در مسائل اجزای محدود، از دو عملگر انتقال اطلاعات استفاده می‌شود؛ یکی برای متغیرهای داخلی و دیگری برای متغیرهای حالت [۲۴]. جهت تفکیک بهتر مبنای نظری این دو عملگر، هر یک از آنها در بخش جداگانه ارائه می‌شود.

۱-۲- عملگر انتقال متغیر حالت

عملگر انتقال متغیر حالت (T_1) را می‌توان به صورت تعریف کرد:

$$\mathbf{u}_B^{new} = T_1(\mathbf{u}_A^{old}) \quad (2)$$

که در آن، $\mathbf{u}_A^{old}$ اطلاعات میدان جابجایی در مثلث A واقع در شبکه قدیم و $\mathbf{u}_B^{new}$ اطلاعات میدان منتقل شده به گره B در شبکه جدید است. مثلث A همان مثلی از شبکه قدیم است که نقطه B از شبکه جدید را در خود جای می‌دهد. عملگر (T_1) با کمک توابع شکل المان در شبکه قدیم ($\mathbf{N}^{old}$) تعریف می‌شود. به این ترتیب، جابه‌جایی‌های نقاط گره‌ای شبکه قدیم با کمک رابطه زیر، به جابه‌جایی‌های نقاط گره‌ای شبکه جدید منتقل می‌شود [۲۵]:

$$(\mathbf{u}_B^{new}) = (\mathbf{N}^{old}, \mathbf{u}_A^{old})(\mathbf{r}_B) \quad (3)$$

که در معادله فوق $\mathbf{r}_B$ بردار مختصات گره B از شبکه جدید است. در این راستا لازم است ابتدا به کمک مختصات هر گره از شبکه جدید، مشخص شود که آن گره داخل کدام المان از شبکه قدیم قرار می‌گیرد. سپس به کمک توابع شکل آن المان در شبکه قدیم، مقادیر جابجایی در این نقطه محاسبه می‌شود. این فرایند برای همه المان‌ها تکرار می‌شود و جابه‌جایی گرهی را از نقاط گره شبکه قدیم به شبکه جدید انتقال می‌دهد.

۲-۲- عملگر انتقال متغیر داخلی

این عملگر جهت انتقال اطلاعات تنش و کرنش و در صورت لزوم مقادیر افزایشی آنها مورد استفاده قرار می‌گیرد. با فرض آنکه متغیرهای حالت و داخلی در شبکه قدیم در دسترس باشند، می‌توان متغیرهای داخلی در شبکه قدیم را به صورت زیر محاسبه نمود که در آن T_2 همان عملگر دوم انتقال اطلاعات است.

$$(\mathbf{p} \boldsymbol{\varepsilon}_n^{new}, \mathbf{q}_n^{new}) = T_2(\mathbf{p} \boldsymbol{\varepsilon}_n^{old}, \mathbf{q}_n^{old}) \quad (4)$$

هدف، تعریف عملگر T_2 است؛ به گونه‌ای که بتوان کار انتقال داده را با کمترین خطا و کمترین هزینه محاسباتی انجام داد. یک روش ساده جهت تعریف این عملگر آن است که ابتدا مطابق آنچه در بخش قبل آمد، اطلاعات جابجایی از شبکه قدیم به شبکه جدید منتقل شود. سپس به کمک توابع شکل در شبکه جدید، مقادیر تنش و کرنش در شبکه جدید محاسبه شوند. در صورت استفاده از این روش، محاسبات در دو مرحله دارای خطا خواهند بود. یک مرحله مربوط به انتقال جابجایی از شبکه قدیم به شبکه جدید است. مرحله دوم با فرضیات مرتبط با روش اجزای محدود قابل‌رؤیت است. ارتباط دادن مقادیر جابجایی به تنش و کرنش اگرچه متعارف و صحیح است اما در اینجا ممکن است باعث بروز دومین خطا شود [۲۴، ۲۶-۲۹].

روش دیگر انتقال تنش و کرنش از شبکه قدیم به شبکه جدید، انتقال اطلاعات به صورت مستقیم از نقاط گاوس شبکه قدیم به نقاط گاوس شبکه جدید است. به این ترتیب خطای محاسباتی صرفاً در یک مرحله به وجود خواهد آمد. همان‌طور که در بخش بعدی مورد اشاره قرار خواهد گرفت، مزیت این روش آن است که نقاط گاوس اصطلاحاً فوق همگرا هستند. لذا برآورد تنش و کرنش به طور مستقیم در آن

¹ Elastoplastic

² State variables

³ Internal variables

نقاط از دقت بالاتری برخوردار خواهد بود. در راستای عملیاتی نمودن این روش، ابتدا لازم است که تنش و کرنش در شبکه قدیم هموارسازی شود. پس از بازیابی^۱ و بهبود نتایج تنش و کرنش در شبکه قدیم، می‌توان از نتایج این متغیرها جهت محاسبه مقادیر متناظر در نقاط گاوس شبکه جدید استفاده نمود. همان‌طور که دیده می‌شود در این روش به یک شیوه بازیابی اطلاعات نیاز است [۳۰، ۳۱]. عملگرهای مختلفی برای انتقال متغیرهای داخلی وجود دارد که می‌توان به عملگرهای SPR^2 و عملگر المان میرا اشاره کرد. در این مقاله از عملگر SPR به‌منظور انتقال متغیرهای داخلی استفاده شد. یکی از اهداف مقاله، بهینه‌سازی این الگوریتم است. پس از محاسبه مقادیر تنش و کرنش بازیابی شده، نه‌تنها می‌توان مقدار خطای موجود در تحلیل را به‌صورت تقریبی بازیابی نمود بلکه می‌توان از این میدان بهبودیافته جهت محاسبه تنش و کرنش در نقاط گاوس شبکه جدید استفاده نمود.

۳- بهبود نتایج تحلیل به کمک وصله شامل نقاط فوق همگرا

همان‌طور که قبلاً بیان شد، در این تحقیق از روش SPR جهت بهبود نتایج تحلیل اجزای محدود استفاده شده است. این روش بر پایه استفاده از «نقاط فوق همگرا»^۳ بنا شده است. نقاط فوق همگرا، نقاطی هستند که متغیر میدان در آن نقاط، دقت بیشتری نسبت به سایر نقاط دارد. در این نقاط، مرتبه همگرایی، حدوداً یک‌مرتبه از مقدار تقریب تابع شکل بالاتر است. این ویژگی اولین بار توسط بارلو مطرح شد [۳۲]. نقاط فوق همگرا برای گرادین‌های جابه‌جایی مانند تنش و کرنش، نقاط گاوس هستند که به‌عنوان نقاط نمونه‌برداری مورد استفاده قرار می‌گیرند.

SPR از روش بازیابی برای بالا بردن دقت و هموارسازی گرادین‌های جابه‌جایی استفاده می‌کند. این عملگر نیازمند تعریف یک وصله برای هر نقطه دلخواه است. روش تشکیل این وصله^۴ در نسخه اصلی این روش بر مبنای یافتن یک المان از شبکه قدیم است که شامل آن نقطه گاوس از شبکه جدید باشد. پس از یافتن این المان در شبکه قدیم تمام المان‌هایی که دارای مرز مشترک یا گره مشترک با این المان هستند یافت می‌شوند. به مجموعه این المان‌ها وصله می‌گویند. به کمک مختصات نقاط گاوس داخل این وصله، می‌توان یک‌چند جمله‌ای به مقادیر تنش و کرنش برازش داد. سپس به کمک این چندجمله‌ای مقادیر تنش و کرنش را در نقاط گاوس شبکه جدید محاسبه نمود. اگرچه این روش ساده به نظر می‌رسد اما در پیاده‌سازی به مشکلاتی بر خواهد خورد. برای مثال در مرزهای دامنه تحلیل ممکن است تعداد نقاط گاوس به‌قدر کافی نباشد تا بتوان یک‌چند جمله‌ای مناسب برازش داد.

جهت بهبود این روش، در تحلیل حاضر به‌جای تشکیل وصله، به شکل نسخه اصلی روش، نزدیک‌ترین K نقطه گاوس از شبکه قدیم که در میان تمام نقاط گاوس شبکه قدیم کمترین فاصله را با نقطه گاوس شبکه جدید دارند استفاده خواهد شد. این اصلاح در تشکیل وصله علاوه بر حل مشکل پیش‌گفته قابلیت موازی‌سازی مؤثر روی کارت گرافیک را دارا است. در روش SPR می‌توان تنش بازیابی شده را به‌صورت زیر نوشت [۳۳-۳۵]:

$$\sigma_p^* = p a \quad (5)$$

$$a = [a_1, a_2, a_3, \dots, a]^T \quad (6)$$

p شامل پارامترهای چندجمله‌ای مناسب برای المان است که برای المان دوبعدی به فرم کلی زیر نوشته می‌شود:

$$p = [1, x, y, x^2 + 2xy + y^2 + \dots + y^p] \quad (7)$$

برای به دست آوردن پارامترهای میدان تنش بازیابی شده بر روی نقطه فوق همگرایی در حال بررسی، به کمک معادلات فوق، پارامترهای میدان تنش بازیابی شده در آن نقطه به دست می‌آید. برای برازش منحنی با دقت بیشتر، باید از تعداد عبارات بیشتری از چند جمله p استفاده کرد. برای به دست آوردن میدان تنش بهبودیافته با پیوستگی از نوع C_0 ، باید از ترم‌های چندجمله‌ای $[1, x, y]$ استفاده کرد. در این صورت، ماتریس مجهولات به‌صورت $[a_0, a_1, a_2]$ خواهد بود. در این نوع پیوستگی، حداقل به سه نقطه گاوس در

¹ Recovery

² Superconvergent Patch Recovery

³ Superconvergence points

⁴ Patch

المان وصله برای برازش این چندجمله‌ای نیاز است. دقت چندجمله‌ای از مرتبه اول می‌باشد. طبیعتاً برای بالا بردن دقت برازش، به تعداد بیشتر از نقاط فوق همگرا نیاز خواهد بود. برای به دست آوردن مقادیر ضرایب مجهول $\mathbf{a}$ ، باید تابع خطای زیر را کمینه کرد:

$$F(\mathbf{a}) = \sum_{i=1}^n \left(\sigma_h(x_i, y_i) - \sigma_p^*(x_i, y_i) \right)^2 = \sum \left(\sigma_h(x_i, y_i) - \mathbf{p}(x_i, y_i) \mathbf{a} \right)^2 \quad (8)$$

در معادله بالا، (x_i, y_i) مختصات نقاط گاوس است.

برای کمینه شدن $F(\mathbf{a})$ باید ضرایب مجهول $\mathbf{a}$ در معادله زیر صدق کند:

$$\sum_{i=1}^n \mathbf{p}^T(x_i, y_i) \mathbf{p}(x_i, y_i) \mathbf{a} = \sum_{i=1}^n \mathbf{p}^T(x_i, y_i) \sigma_h(x_i, y_i) \quad (9)$$

اگر معادله فوق، به شیوه ماتریسی $\mathbf{Aa} = \mathbf{b}$ بازنویسی شود، پارامترهای این معادله، به صورت زیر به دست خواهد آمد:

$$\mathbf{A} = \sum_{i=1}^n \mathbf{p}^T(x_i, y_i) \mathbf{p}(x_i, y_i) \quad (10)$$

$$\mathbf{b} = \sum_{i=1}^n \mathbf{p}^T(x_i, y_i) \sigma_h(x_i, y_i) \quad (11)$$

برای به دست آوردن ضرایب مجهول، باید دستگاه $\mathbf{Aa} = \mathbf{b}$ حل شود. با حل دستگاه فوق، مقادیر ضرایب مجهول به دست می‌آید و با جایگذاری آن در معادله (۵)، میدان بازیابی شده حاصل می‌شود. با جایگذاری نقاط گاوس شبکه قدیم در میدان بازیابی شده، تنش و کرنش بازیابی شده در نقاط گاوس شبکه جدید به دست می‌آید. علاوه بر این، می‌توان به کمک مقادیر بهبودیافته تنش و کرنش در شبکه قدیم با مقادیر متناظر آن‌ها که از تحلیل اجزای محدود حاصل شده بود مقدار خطای تقریبی در شبکه قدیم را هم برآورد نمود.

۴- تولید و ریزسازی شبکه جدید

برای کاهش خطای گسسته‌سازی به صورت بهینه باید در هر مرحله از حل تطابقی، از شبکه جدیدی استفاده کرد که دارای توزیع یکنواخت‌تر خطا نسبت به مرحله قبل باشد. برای تولید این شبکه جدید در هر مرحله، باید نخست مقدار نرم طولی جابه‌جایی را در هر گره از شبکه قدیم با کمک معادله زیر محاسبه کرد [۳۶]:

$$\varphi = \sqrt{\mathbf{u}^T \mathbf{u}} \quad (12)$$

در معادله فوق، $\mathbf{u}$ بردار جابه‌جایی هر نقطه از شبکه قدیم است. سپس مقدار متغیر r که به صورت زیر تعریف می‌شود در کل دامنه مسئله محاسبه می‌شود.

$$r = h_{old} \left| \frac{\partial \varphi^h}{\partial \tilde{x}} \right|_{\max} \quad (13)$$

در معادله فوق h_{old} اندازه المان شبکه قدیم و $\frac{\partial \varphi^h}{\partial \tilde{x}}$ گرادیان جابه‌جایی مطلق در هر گره است. در نهایت اندازه المان شبکه جدید از رابطه زیر به دست خواهد آمد.

$$h_{new} = \frac{(\beta r_{\max})}{\left(\left| \frac{\partial \varphi^h}{\partial \tilde{x}} \right|_{\max} \right)} \quad (14)$$

که در آن، β مقداری اختیاری در بازه ۰٫۱ تا ۰٫۴ است [۳۶].

۵- تخمین خطا به روش بازیابی

یکی از مهم‌ترین بخش‌های حل مسائل اجزای محدود، تخمین خطا است. تخمین خطا وظیفه ارزیابی دقت حل مسائل اجزای محدود را بر عهده دارد. روش‌های تخمین خطا در محاسبات اجزای محدود به دودسته تکنیک باقی‌مانده و تکنیک بازیابی تقسیم می‌شود. در تکنیک باقی‌مانده، تخمین خطا را با جایگذاری پاسخ‌های حاصل از محاسبات اجزای محدود درون معادله دیفرانسیلی حاکم بر مسئله به دست می‌آورند. ولی در تکنیک بازیابی، تخمین خطا از مقایسه مقدار بهبودیافته میدان گرادین‌های جابه‌جایی با مقادیر حاصل از محاسبات اجزای محدود محاسبه می‌شود. می‌توان با ساده‌سازی معادلات حاکم بر مسئله، رابطه میان مقادیر حاصل از محاسبات اجزای محدود با خطا را به صورت زیر نشان داد:

$$\int_{\Omega} \mathbf{B}^T \mathbf{e}_{\sigma} d\Omega = 0 \quad (15)$$

در معادله فوق، $\mathbf{e}_{\sigma}$ خطای تنش، $\mathbf{B}$ ماتریس متعارف در اجزای محدود و Ω دامنه حل مسئله است. به این ترتیب، سعی بر آن است که میزان خطای انرژی حداقل شود. معادله خطای انرژی در مسائل خطی را می‌توان به صورت زیر تعریف کرد [۳۷]:

$$e_{\sigma} = \left(\int_{\Omega} (\boldsymbol{\sigma}^* - \boldsymbol{\sigma}_h)^T \mathbf{D}_e^{-1} (\boldsymbol{\sigma}^* - \boldsymbol{\sigma}_h) d\Omega \right)^{\frac{1}{2}} \quad (16)$$

در معادله فوق $\boldsymbol{\sigma}_h$ پاسخ به دست آمده از محاسبات اجزای محدود، $\boldsymbol{\sigma}^*$ میدان تنش بهبودیافته و $\mathbf{D}_e$ مدول الاستیته ماده است. در مسائل غیرخطی، معادله خطای انرژی را می‌توان به صورت زیر نوشت [۲۴]:

$$e_{\sigma} = \left(\int_{\Omega} (\boldsymbol{\sigma}^* - \boldsymbol{\sigma}_h)^T (\Delta \boldsymbol{\varepsilon}^* - \Delta \boldsymbol{\varepsilon}_h) d\Omega \right)^{\frac{1}{2}} \quad (17)$$

در معادله فوق، $\boldsymbol{\sigma}_h$ پاسخ حاصل از محاسبات اجزای محدود در آخرین مرحله زمانی، $\boldsymbol{\sigma}^*$ میدان تنش بهبودیافته در آخرین مرحله زمانی و $\Delta \boldsymbol{\varepsilon}^*$ تفاوت میدان کرنش بهبودیافته در مراحل زمانی متوالی و $\Delta \boldsymbol{\varepsilon}_h$ تفاوت کرنش حاصل از محاسبات اجزای محدود در مراحل زمانی متوالی است. مقدار $\Delta \boldsymbol{\varepsilon}_h$ را می‌توان از رابطه زیر محاسبه کرد:

$$\Delta \boldsymbol{\varepsilon}_h = \mathbf{B}(\bar{\mathbf{u}}_n - \bar{\mathbf{u}}_{n-1}) \quad (18)$$

در نهایت می‌توان خطای تنش را به صورت زیر تعریف نمود [۳۸]:

$$e_{\sigma} = \boldsymbol{\sigma}^* - \hat{\boldsymbol{\sigma}} \quad (19)$$

در معادله فوق، مقدار $\hat{\boldsymbol{\sigma}}$ برابر با مقدار تقریبی تنش حاصل از محاسبات اجزای محدود و $\boldsymbol{\sigma}^*$ برابر با مقدار تنش بهبودیافته و هموار شده میدان تنش تقریبی است.

۶- ساختار کلی الگوریتم

با این مقدمات، مقادیر متغیرهای داخلی از شبکه قدیم به شبکه جدید انتقال می‌یابند. جمع‌بندی گام‌های صورت گرفته جهت پیاده‌سازی روش به صورت زیر قابل ارائه است.

- (۱) یک شبکه اولیه تولید شده و مسئله تحلیل می‌شود.
- (۲) به کمک مقادیر جابجایی در هر گره از شبکه قدیم، مقدار نرم طولی جابجایی یا φ در آن نقطه محاسبه می‌شود.
- (۳) به کمک مقادیر φ در هر نقطه از شبکه قدیم، جهت‌های هندسی مربوط به بیشترین و کمترین تغییرات تابع φ محاسبه می‌شود.
- (۴) میزان کشیدگی یا به عبارت دقیق‌تر اندازه h جدید هر المان به کمک این مقادیر کمینه و بیشینه محاسبه می‌شود.

- ۵) به کمک این اطلاعات شبکه جدید طوری تولید می‌شود که المان‌ها در راستای جهت کمینه‌ی تغییرات ϕ کشیده شوند و در جهت بیشینه‌ی این تغییرات فشرده گردند. به این ترتیب اندازه المان‌ها به صورت تطابقی محاسبه خواهد شد.
- ۶) هر گره از شبکه جدید در شبکه قدیم جانمایی می‌شود تا یک المان از شبکه قدیم، این گره را در خود جای دهد. با یافت شدن این المان، مقادیر جابجایی در آن گره‌ی شبکه جدید به کمک توابع شکل المان قدیم محاسبه می‌شود. به این ترتیب عملکرد اول انتقال داده به اتمام می‌رسد.
- ۷) به ازای هر نقطه گاوس از شبکه جدید، تعداد K نقطه گاوس از شبکه قدیم طوری یافت می‌شوند که این K نقطه کمترین فاصله را با نقطه گاوس شبکه جدید داشته باشند. این روش را K همسایه نقطه گاوس گوئیم.
- ۸) یک وصله شامل این K همسایه نقطه گاوس تشکیل می‌شود. در این وصله مقادیر تنش و کرنش برای نقطه گاوس از شبکه جدید محاسبه و ذخیره می‌شود.
- ۹) مقادیر بهبودیافته تنش و کرنش برای نقاط گاوس شبکه قدیم به کمک وصله پیش گفته و برازش به دست آمده در گام قبلی محاسبه می‌شود. در اینجا مراحل عملکرد دوم به اتمام می‌رسد.
- ۱۰) به کمک مقادیر بازیابی شده تنش و کرنش در شبکه قدیم و مقادیر محاسباتی آن‌ها که قبلاً به کمک روش اجزای محدود به دست آمده بود میزان خطای تنش و کرنش محاسبه می‌شود. از این خطا نیز می‌توان جهت یافتن نقاط یا مسیرهای حساس داخل دامنه حل بهره برد. همچنین می‌توان از این مقادیر و خصوصاً خطای کرنش جهت محاسبه طول جدید المان که باید در شبکه جدید تولید شود استفاده نمود. تفاوت این خطا با خطایی که از نرم طولی ϕ به دست می‌آید این است که خطای کرنش در نقاط گاوس محاسبه می‌شود ولی نرم طولی ϕ در نقاط گره‌ی محاسبه خواهد شد. بسته به توانایی‌های نرم افزار مولد شبکه، می‌توان از هر یک از این خطاها استفاده کرد. در اینجا مرحله برآورد خطا و استفاده از آن به اتمام رسیده است.
- ۱۱) در این گام اطلاعات تحلیل به روش اجزای محدود به شبکه جدید منتقل شده است. در اینجا می‌توان بدون تکرار تحلیلی که تاکنون صورت پذیرفته بود، تحلیل را از این مرحله ادامه داد.
- ۱۲) در این مرحله، شبکه جدید مورد تحلیل قرار گرفته است. اگر مقادیر حداکثر و نحوه توزیع خطا قابل قبول نباشد، این شبکه، شبکه قدیم نامیده و الگوریتم تکرار می‌شود.
- در پیاده‌سازی الگوریتم‌های پیشنهادی در این پژوهش از زبان برنامه‌نویسی پایتون استفاده شده است. به طور مشخص، با توجه به ماهیت موازی محاسبات در روش‌های تطابقی و نیاز به تسریع فرایند انتقال داده، از پلتفرم *CUDA* برای بهره‌گیری از قابلیت‌های پردازش همه‌منظوره بر روی پردازنده‌های گرافیکی (*GP GPU*) استفاده شده است. برای پیاده‌سازی اپراتورهای انتقال داده بر روی پردازنده گرافیکی، از دو کتابخانه *CuPy* و *Numba* بهره گرفته شده است. کتابخانه *CuPy* برای پیاده‌سازی محاسبات ماتریسی و *Numba* برای تسریع اجرای کدهای پایتون بر روی *GPU* از طریق ترجمه‌ی مستقیم توابع به زبان *CUDA* طراحی شده‌اند. هر دو این کتابخانه‌ها توسط شرکت *NVIDIA* توسعه یافته و به صورت گسترده برای پردازش‌های سنگین موازی پیشنهاد می‌شوند.
- در این مطالعه، جهت تحلیل و بررسی تأثیر موازی‌سازی، الگوریتم‌های انتقال داده به سه صورت موازی بر روی پردازنده گرافیکی، موازی بر روی پردازنده مرکزی و سریالی بر روی پردازنده مرکزی پیاده‌سازی شده‌اند. در این راستا، از کتابخانه‌ی *Numpy* نیز برای انجام محاسبات برداری و ماتریسی در بخش پردازنده مرکزی استفاده شده است. به منظور اجرای تحلیل اجزای محدود اولیه و استخراج داده‌های شبکه، از نرم افزار آباکوس استفاده شده است. برنامه توسعه داده شده، داده‌های تحلیلی و شبکه اولیه را به صورت ورودی‌های استاندارد از خروجی‌های این نرم افزار دریافت می‌کند و پس از اعمال الگوریتم تطابقی و انتقال داده، نتایج نهایی را در قالب‌های قابل بارگذاری در آباکوس ایجاد می‌کند.

۷- الگوریتم محاسباتی پیشنهادی بر روی GPU

همان‌طور که پیش‌تر گفته شد این فرایند از دو بخش اصلی تشکیل شده است: ۱- ریزسازی شبکه المان؛ ۲- انتقال اطلاعات از شبکه قدیم به شبکه جدید. بخش نخست به کمک مقادیر بازیابی شده خطای موجود در تحلیل اجزای محدود شبکه قدیم سعی دارد شبکه جدید را طوری ایجاد نماید که خطای تحلیل اجزای محدود در شبکه جدید یکنواخت‌تر و هموارتر باشد. علاوه بر این مطلوب است که میزان حداکثر خطا در شبکه جدید از مقداری معین که هدف محقق است تجاوز ننماید. بخش دوم نیز برای انتقال متغیر داخلی است. این قسمت از الگوریتم به دو مرحله «تشکیل وصله و برازش منحنی» تقسیم می‌شود. در این پژوهش، در بخش تشکیل وصله، برای افزایش سرعت و انعطاف‌پذیر نمودن اندازه وصله از الگوریتم K-nearest neighbors استفاده شده است. یکی از دلایل استفاده از این روش، طبیعت الگوریتم آن و قابلیت موازی‌سازی بهتر است. جهت افزایش دوچندان سرعت، الگوریتم برای پردازنده گرافیکی بهینه‌سازی شد.

بخش تشکیل وصله را می‌توان مطابق جدول ۱ و به این ترتیب خلاصه کرد: ابتدا آرایه‌ای ساخته می‌شود که تعداد ستون‌های آن، به اندازه تعداد نقاط گaus شبکه جدید و تعداد سطرهای آن، به اندازه تعداد نقاط گaus شبکه قدیم است. هر خانه از این آرایه نماینده فاصله نقطه گaus «j» ام شبکه جدید تا نقطه گaus «i» ام شبکه قدیم است. سپس با کمک برنامه نوشته شده در، فاصله نقاط گaus از هم محاسبه و درون آرایه ذخیره می‌شود. توابع برنامه به گونه‌ای محاسبات را مدیریت می‌کنند که محاسبات به دست آوردن هر فاصله توسط یک هسته از پردازنده گرافیکی انجام شود و حتی‌المقدور همه این محاسبات یک‌باره صورت گیرد.

جدول ۱: تابع تشکیل وصله بر اساس الگوریتم K-Nearest Neighbors

Patch creator function, based on K-Nearest Neighbors algorithm

```
from numba import cuda
import numpy as np

@cuda.jit('float32(float32,float32,float32,float32)', device=True)
def distance(x1, y1, x2, y2):
    return ((x1 - x2)**2 + (y1 - y2)**2)**0.5

@cuda.jit('void(float32[:,],float32[:,],float32[:,],float32[:,],float32[:,,:])')
def distance_matrix(x1, y1, x2, y2, result):
    i, j = cuda.grid(2)
    if i < result.shape[0] and j < result.shape[1]:
        result[i, j] = distance(x1[i], y1[i], x2[j], y2[j])
```

در پایان این مرحله، ماتریسی از فاصله‌ها به دست می‌آید. هر سطر از این ماتریس را با کمک الگوریتم Hybrid Sorting ترکیبی از Quick Sort Algorithm و Merge Sort Algorithm است مرتب کرده و سپس با انتخاب K تا از هر سطر به عنوان اندیس‌های نقاط گوسی وصله مربوط به المان آن سطر، وصله را تشکیل می‌دهیم. این فرایند با کمک کتابخانه CuPy بروی پردازنده‌ی گرافیکی به صورت بهینه انجام می‌پذیرد.

بعد از تشکیل المان وصله، نوبت به برازش منحنی می‌رسد. در این مرحله برای افزایش دقت برازش منحنی به جای استفاده برازش چندجمله‌ای با درجه ثابت از برازش چندجمله‌ای بر روی هر وصله با درجه مناسب مخصوص آن وصله استفاده می‌شود. درجه مناسب هر وصله بر اساس مقایسه مقدار مجذور مربعات خطای نقاط برازش شده با مقدار حقیقی‌شان در هر درجه با درجه قبلی خود مشخص می‌گردد. در صورت افزایش مقدار مجذور مربعات خطا، برای جلوگیری از بیش برازش داده، درجه قبلی به عنوان درجه مناسب انتخاب می‌شود. سپس از چندجمله‌ای نهایی بر اساس آن درجه استفاده می‌شود. مقادیر بهبودیافته نتایج تحلیل، از جایگذاری مکان نقطه گرهی شبکه‌ی قدیم درون چندجمله‌ای نهایی به دست می‌آید. این کار برای همه وصله‌ها انجام می‌شود تا مقدار میدان بهبودیافته در همه نقاط گرهی شبکه قدیم به دست آید. در گام بعدی مقادیر جابه‌جایی در هر گره از شبکه جدید به کمک توابع شکل یک المان از شبکه قدیم

محاسبه خواهد شد. این المان همان المانی است که گره مذکور از شبکه جدید در آن المان از شبکه قدیم قرار گرفته است. این محاسبات به صورت توزیع شده روی پردازنده های کارت گرافیک انجام می گیرد.

برای انتقال متغیر حالت از شبکه قدیم به شبکه جدید، محاسبات این عملگر به بخش های زیر تقسیم می شود:

(۱) مشخص نمودن مکان هر گره معین از شبکه جدید در شبکه قدیم و تشخیص المانی از شبکه قدیم که آن نقطه در آن

المان قرار گرفته است؛

(۲) تشکیل ماتریس تابع شکل؛

(۳) محاسبات مقدار جابه جایی در گره مورد نظر.

بخش اول از انتقال متغیر حالت مطابق الگوریتم جدول ۲ صورت می گیرد که بر اساس ضرب خارجی بنا شده است. الگوریتم بررسی می کند که نقطه ای درون مثلثی با رئوس معلوم قرار دارد یا خیر. برای اجرای بهینه بر روی پردازنده گرافیکی، پیش بینی شده است که همه نقاط گرهی شبکه جدید حتی المقدور به صورت یکباره بر روی همه المان های شبکه قدیم بررسی شود. جزئیات این تابع در جدول ۲ ارائه شده است.

جدول ۲: تابع تشخیص نقطه درون مثلث

Test if a point is inside a triangle

```
@cuda.jit('int32(float64,float64,float64,float64,float64,\n\nfloat64,float64,float64)',device=True)
def checker(x_a,y_a,x_b,y_b,x_c,y_c,O_x,O_y):
    tolerance=1e-12
    if ((x_b-x_a)*(O_y-y_a)-(y_b-y_a)*(O_x-x_a) <= tolerance and
        (x_c-x_b)*(O_y-y_b)-(y_c-y_b)*(O_x-x_b) <= tolerance and
        (x_a-x_c)*(O_y-y_c)-(y_a-y_c)*(O_x-x_c) <= tolerance) or \
        ((x_b-x_a)*(O_y-y_a)-(y_b-y_a)*(O_x-x_a) >= -tolerance and
        (x_c-x_b)*(O_y-y_b)-(y_c-y_b)*(O_x-x_b) >= -tolerance and
        (x_a-x_c)*(O_y-y_c)-(y_a-y_c)*(O_x-x_c) >= -tolerance):
        return 1
    else:
        return -1
```

اجرای این تابع بر روی هسته های پردازنده گرافیکی به گونه ای مدیریت می شود که هر هسته از پردازنده گرافیکی مسئول بررسی یک المان و یک گره باشد.

در بخش بعدی الگوریتم با توجه به خطی بودن المان مثلثی می توان توابع ماتریس تابع شکل را به گونه ای برای المان ها محاسبه کرد که هر هسته از پردازنده های گرافیکی مسئول اجرای محاسبه یک المان باشد و همه محاسبات این بخش حتی المقدور به صورت یکباره انجام شود. ذیلاً بخشی از پیاده سازی ارائه می شود.

جدول ۳ تولید توابع شکل المان های C_0 مثلثی

Creating shape functions for C_0 triangle element

```
@cuda.jit('float64(float64,float64,float64,float64,\n\nfloat64,float64,float64,float64)',device=True)
def calculator_N1(x1,y1,x2,y2,x3,y3,x_A,y_A):
    return (x2*y3-y2*x3-x_A*y3+x_A*y2+y_A*x3-y_A*x2) /\n        (x2*y3-y2*x3-x1*y3+x1*y2+y1*x3-y1*x2)

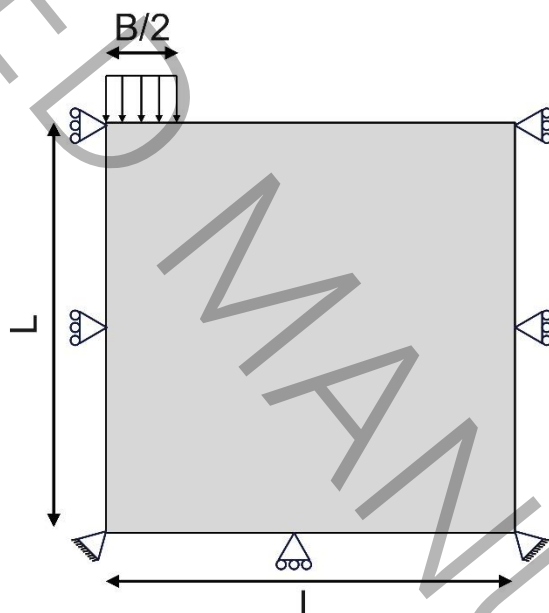
@cuda.jit('float64(float64,float64,float64,float64,\n\nfloat64,float64,float64,float64)',device=True)
def calculator_N2(x1,y1,x2,y2,x3,y3,x_A,y_A):
    return (x_A*y3-y_A*x3-x1*y3+x1*y_A+y1*x3-y1*x_A) /\n        (x2*y3-y2*x3-x1*y3+x1*y2+y1*x3-y1*x2)
```

```
@cuda.jit('float64(float64,float64,float64,float64,\nfloat64,float64,float64,float64)',device=True)\ndef_calculator_N3(x1,y1,x2,y2,x3,y3,x_A,y_A):\n    return (x2*y_A-y2*x_A-x1*y_A+x1*y2+y1*x_A-y1*x2)/\n            (x2*y3-y2*x3-x1*y3+x1*y2+y1*x3-y1*x2)
```

اجرای این توابع بر روی هسته‌های پردازنده گرافیکی به گونه‌ای مدیریت می‌شود که حتی‌المقدور هر هسته از پردازنده گرافیکی مسئول اجرای محاسبات یک گره باشد. در نهایت با ضرب تابع شکل هر المان در جابه‌جایی نقاط، مقدار جابه‌جایی نقاط گرهی شبکه جدید به دست می‌آید. در بخش ریزسازی شبکه بر اساس رابطه‌ای ذکر شده، مقدار اندازه جدید هر المان را محاسبه کرده و سپس شبکه جدید به کمک نرم‌افزار *GMSH*، بر اساس اندازه‌های جدید تولید می‌شود [۳۹].

۸- شبیه‌سازی عددی

به منظور نشان دادن عملکرد مؤثر الگوریتم محاسباتی پیشنهادی و مقایسه صحت و سرعت آن، مسئله‌ای دوبعدی برای بررسی انتخاب شد که یک بار توسط پردازنده مرکزی و بار دیگر توسط پردازنده گرافیکی تحلیل و اجرا گردید. مسئله انتخاب شده توسط سرورا^۱ و همکارانش ارائه شده است که شرایط مرزی و هندسی آن، در شکل ۱ دیده می‌شود.

شکل ۱: هندسه و شرایط مرزی آزمون پانچ

The geometry and boundary conditions for punch test

ویژگی‌های مکانیکی خاک استفاده شده در مسئله، عبارت است از:

جدول ۴ ویژگی‌های مکانیکی خاک در آزمون پانچ

Mechanical properties of soil in punch test

مقدار	واحد	ویژگی
۱۰۴	$\frac{\text{kg}}{\text{m}^3}$	ρ

^۱ M. Cervera

E	kPa	۱۰۷
ν	-	۰/۴۸
C_0	kPa	۴۹۰
φ	Degree	۲۰

در جدول ۴، ρ بیانگر چگالی، E نشان دهنده مدول یانگ، ν نسبت پواسن، C_0 ضریب پیوستگی اولیه خاک و φ زاویه اصطکاک خاک می باشد. در این مسئله، پی به عنوان مدلی الاستیک در نظر گرفته شده است. مدول الاستیک پی در مقایسه با خاک به گونه ای در نظر گرفته شده است که بتوان پی را صلب فرض کرد.

در ابتدا دامنه حل توسط شبکه اولیه ای با تعداد ۱۹۰ گره و تعداد ۳۳۳ المان مثلثی خطی گسسته سازی شد. شبکه اولیه در شکل ۲ دیده می شود. سپس سه مرحله تعریف شبکه صورت گرفت که به ترتیب در شکل ۳، شکل ۴ و شکل ۵ نمایش داده شده است. در این مسئله کرنش به عنوان یکی از متغیرهای داخلی و جابه جایی گره ای به عنوان متغیر حالت انتخاب شد. کانتورهای هر متغیر در مراحل الگوریتم مورد بررسی قرار گرفت. تخمین خطا به منظور کنترل دقت و عملکرد در هر مرحله بر اساس روابط بخش ۵ محاسبه گردید. اطلاعات تخمین خطای نسبی و مطلق در هر مرحله، در جدول ۵ و جدول ۶ آمده است. قابل ذکر است که مقدار بیشینه خطا در جدول ۵ صرفاً برای نشان دادن کاهش آن در مراحل مختلف ارائه شده است. این نوع از خطا در تحلیل اجزای محدود ممکن است ملاک مناسبی برای بررسی نتایج نباشد. درواقع بخش هایی از دامنه ممکن است به دلیل نحوه مدل سازی به صورت غیر واقعی خطایی بالاتر را گزارش کنند. برای مثال، تعداد نقاط به کاررفته هنگام مدل سازی اتصال پی به خاک باعث ایجاد این نوع خطا می شود. لذا تمرکز بر مقدار میانگین خطا و انحراف از معیار آن است. همان طور که در جدول ۵ مشاهده می شود، با تعریف بهتر شبکه، نه تنها میانگین خطا کاهش یافته است بلکه خطا به صورت یکنواخت تر در دامنه توزیع شده است چراکه انحراف از معیار خطا نیز کاهش یافته است.

جدول ۵: خطای نسبی هنگام تعریف شبکه

Relative errors during mesh refinement

انحراف معیار خطای نسبی	میانگین مقدار خطای نسبی	بیشترین مقدار خطای نسبی	مراحل ریزسازی
$2/79 \times 10^{-1}$	۲۷/۱۰٪	۱۰۰/۳۴٪	شبکه اولیه
$1/53 \times 10^{-1}$	۱۱/۱۳٪	۸۴/۲۲٪	مرحله اول
$1/08 \times 10^{-1}$	۶/۶۴٪	۷۹/۰۰٪	مرحله دوم
$7/18 \times 10^{-2}$	۳/۶٪	۶۸/۲۰٪	مرحله سوم

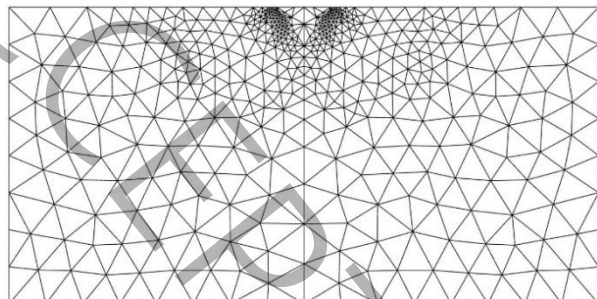
جدول ۶ نشان می دهد که چگونه مقادیر مطلق خطا هنگام تعریف شبکه به صورت مناسب کاهش یافته اند. ارائه هم زمان جدول ۵ و جدول ۶ تصویر بهتری از خطای مطلق و نسبی و چگونگی توزیع آن ها در دامنه به دست می دهد. قابل ذکر است که بروز خطای نسبی، در بیشتر مواقع در نقاط گوشه دامنه حل ایجاد می شد که دلیل آن کاهش تعداد نقاط گاوس مورد نیاز بوده است. بیشترین خطای نسبی در این حالات، اکثراً ناشی از تقسیم اعداد نزدیک به صفر به یکدیگر بوده است.

جدول ۶: خطاهای مطلق هنگام تعریف شبکه

Absolute errors during mesh refinement

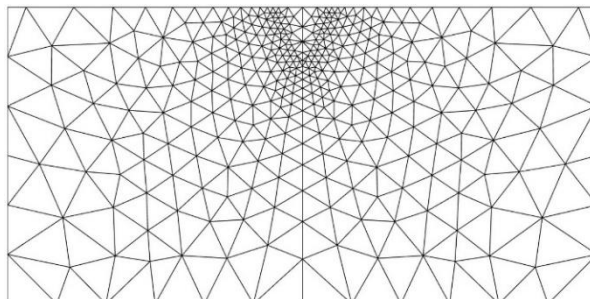
انحراف معیار خطای مطلق	میانگین مقدار خطای مطلق	میانگین مربع خطای پیش بینی	خطای مجذور میانگین مربعات	بیشترین مقدار خطای مطلق	مراحل ریزسازی
$5/70 \times 10^{-2}$	$1/65 \times 10^{-2}$	$1/28 \times 10^{-1}$	$6/67 \times 10^{-1}$		شبکه اولیه

مرحله اول	$2/73 \times 10^{-1}$	3.95×10^{-2}	$1/56 \times 10^{-3}$	$2/06 \times 10^{-2}$	$3/22 \times 10^{-2}$
مرحله دوم	$2/13 \times 10^{-1}$	$3/69 \times 10^{-2}$	$1/36 \times 10^{-3}$	$1/57 \times 10^{-2}$	$2/45 \times 10^{-2}$
مرحله سوم	$1/82 \times 10^{-1}$	$3/54 \times 10^{-2}$	$1/25 \times 10^{-3}$	$1/02 \times 10^{-2}$	$1/90 \times 10^{-2}$

شکل ۳: مرحله اول تطریف شبکه

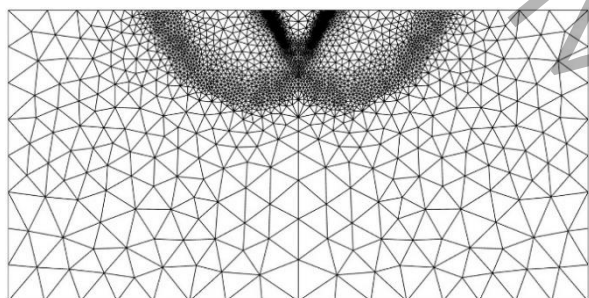
First refined mesh

شکل ۲: شبکه اولیه در آزمون پانچ

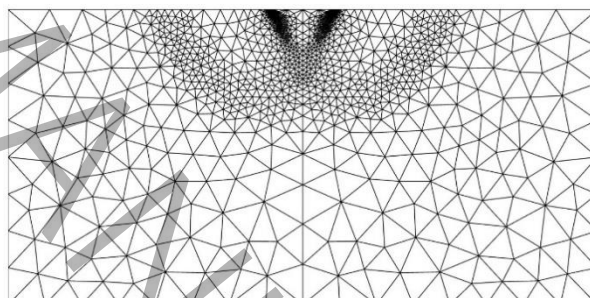
Initial mesh in punch test

همان گونه که در شکل ۳، شکل ۴ و نهایتاً شکل ۵ قابل مشاهده است، مسیر بحرانی محلی شدن کرنش در حال شکل گرفتن است و الگوریتم به درستی توانسته است مسیر واقعی بحرانی را نشان دهد. علاوه بر این، الگوریتم به صورت تطابقی نسبت به افزایش ابعاد المان های دور از این مسیر اقدام کرده است. البته الگوریتم قادر است ابعاد المان ها را بیش از آنچه در اشکال آمده است افزایش دهد. باین همه افزایش بی رویه ابعاد باعث ایجاد نوع دیگری از خطاهای گسستگی می شود که در آن، المان های خیلی بزرگ به المان های خیلی کوچک متصل شده اند.

شکل ۵: مرحله سوم تطریف شبکه

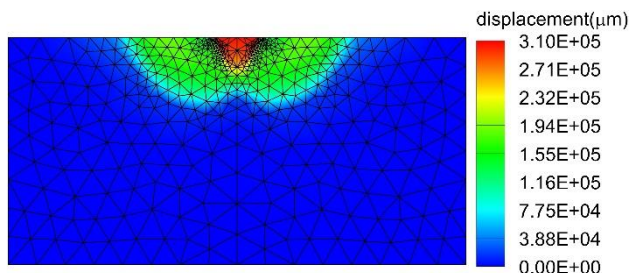
Third refined mesh

شکل ۴: مرحله دوم تطریف شبکه

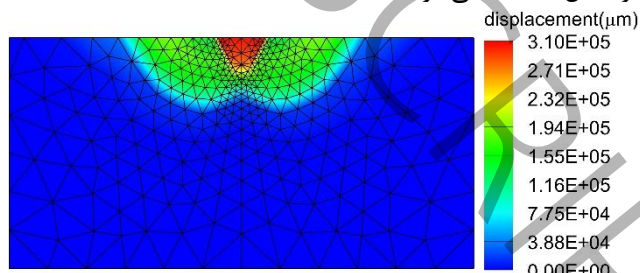
Second refined mesh

کانتور جابه جایی شبکه ابتدایی در شکل ۶ و کانتور جابه جایی شبکه های ریزسازی شده مرحله اول تا سوم به ترتیب در شکل ۷، شکل ۸ و شکل ۹ دیده می شود.

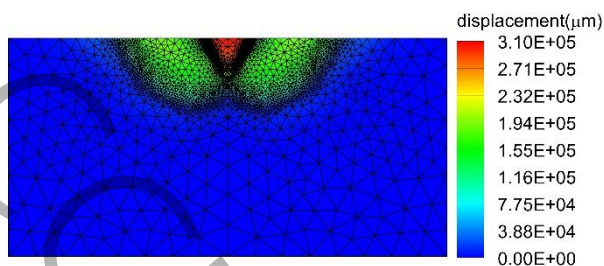
شکل ۷: جابه جایی در تطریف اول

Displacement in 1st refinement

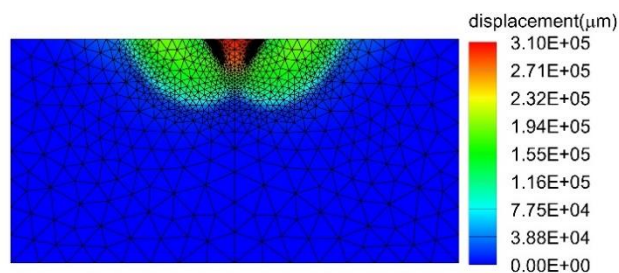
شکل ۶: جابه جایی در شبکه اولیه

Initial mesh displacement

شکل ۹ : جابه‌جایی در تظریف سوم

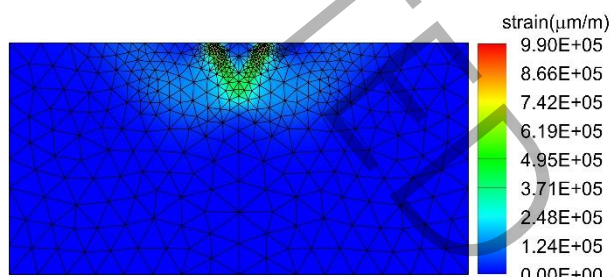
Displacement in 3rd refinement

شکل ۸ : جابه‌جایی در تظریف دوم

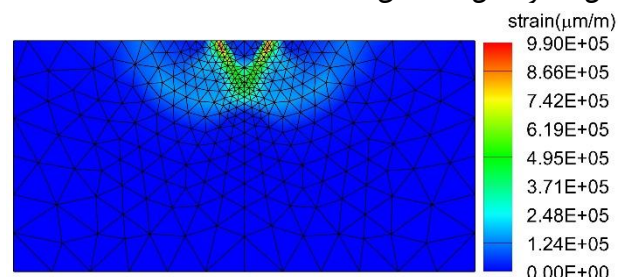
Displacement in 2nd refinement

کانتورهای کرنش در شبکه ابتدایی در شکل ۱۰ و کانتورهای کرنش شبکه‌های ریز شده مرحله اول تا سوم به ترتیب در شکل ۱۱، شکل ۱۲ و شکل ۱۳ نشان داده شده است.

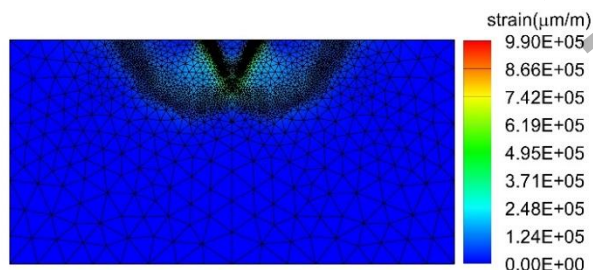
شکل ۱۱ : بیش‌ترین کرنش در تظریف اول

Maximum strain in 1st refinement

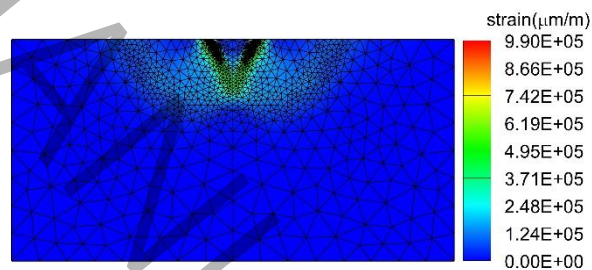
شکل ۱۰ : بیش‌ترین کرنش در شبکه اولیه

Maximum strain in initial mesh

شکل ۱۳ : بیش‌ترین کرنش در تظریف سوم

Maximum strain in 3rd refinement

شکل ۱۲ : بیش‌ترین کرنش در تظریف دوم

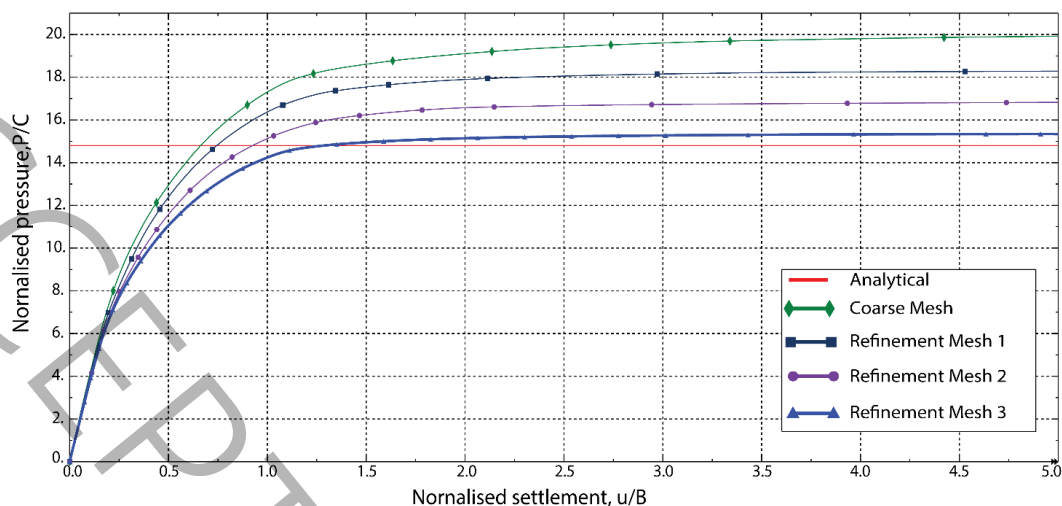
Maximum strain in 2nd refinement

همان‌طور که از اشکال مذکور می‌توان دریافت، الگوریتم به‌طور صحیح مسیر محلی شدن کرنش یعنی متمرکز شدن مقادیر قابل توجه کرنش در یک ناحیه به‌خصوص را تشخیص داده است. این ناحیه با آنچه که از واقعیت دریافت شده است مطابقت دارد و نشان‌دهنده مسیری است که خاک نشست خواهد کرد.

به‌منظور صحت سنجی الگوریتم ارائه شده در این مقاله، نمودار نیرو-جابه‌جایی شبکه‌های تظریف در شکل ۱۴ نشان داده شده است. مقدار بار محدود پلاستیک^۱ محاسبه شده با روش آنالیز حد^۲ [۴۰] مقدار نظری فشار نرمالیزه شده p/c برابر ۱۴٫۸ می‌باشد. همان‌طور که شکل ۱۴ مشاهده می‌شود شبکه ریزسازی شده در مرحله سوم نسبت به شبکه اولیه نتایج دقیق‌تری را پیش‌بینی کرده است.

^۱ Plastic limited load

^۲ Method of limited analysis

شکل ۱۴ : نمودار نیرو-جابجایی مدلها در آزمون پانچ

Force-Displacement diagram for all models in punch test

۹- کارایی و سرعت افزایی الگوریتم

برای بررسی و مقایسه کارایی و سرعت اجرای الگوریتم ارائه شده در مقاله، الگوریتم یکبار بر روی پردازنده مرکزی به صورت سری و بار دیگر به صورت موازی بر روی پردازنده گرافیکی اجرا گردید. سپس نتایج سرعت افزایی^۱ آن مقایسه شد. سخت افزاری که این الگوریتم بر روی آن اجرا شد دارای پردازنده مرکزی intel Xeon با توان پردازشی ۲٫۵ گیگاهرتز و پردازنده گرافیکی Nvidia Quadro P4000 با ۱۷۹۲ هسته کودا و با حافظه دسترسی تصادفی ۳۰ گیگابایت بود که نتایج اجرا در هر مرحله در جدول ۷ ارائه شده است.

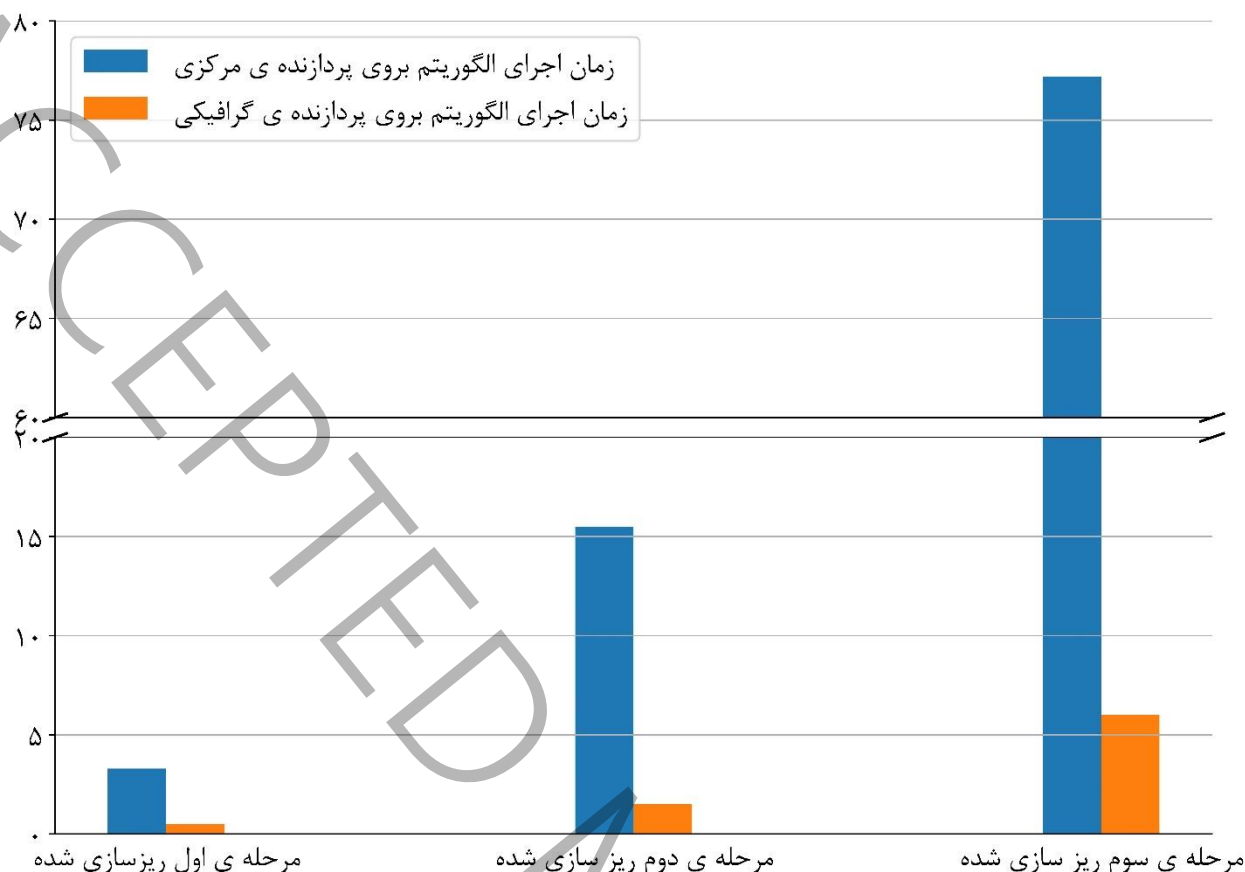
جدول ۷: زمان اتمام فرآیند انتقال روی پردازنده مرکزی و پردازنده گرافیکی

Elapsed time using CPU and GPU

مراحل ریزسازی	پردازنده گرافیکی (ثانیه)	پردازنده مرکزی (ثانیه)
اول	۰/۵	۳/۳
دوم	۱/۷	۱۵/۵
سوم	۶/۱	۷۷/۲

همان طور که از جدول ۷ مشاهده می شود، در پیچیده ترین حالت زمان کلی که برای اجرای الگوریتم در پردازش به صورت موازی بر روی پردازنده گرافیکی صرف شده است تقریباً ۶ ثانیه و متناظر همین مقدار در حالت اجرای سری الگوریتم بر روی پردازنده مرکزی ۷۷ ثانیه است که بیش از ۱۲ برابر زمان صرف شده در حالت موازی می باشد. نمایش گرافیکی مقایسه زمان اجرای الگوریتم به صورت موازی بر روی پردازنده گرافیکی و حالت سریال در شکل ۱۵ آمده است.

¹ Speed up

شکل ۱۵: مقایسه زمان اجرای الگوریتم روی کارت گرافیک و حالت سری روی پردازنده مرکزی

Comparing the elapsed time on CPU and GPU

۱۰- جمع بندی

اگرچه روش تطابقی در آنالیز اجزای محدود شیوه ای کارآمد است، اما خود بر پیچیدگی محاسبات می افزاید. برای استفاده بهینه از قابلیت های تحلیل تطابقی باید به نحوی سرعت اجرای این الگوریتم را بالاتر برد. پیاده سازی مستقیم این الگوریتم روی کارت گرافیک ممکن است در تلاش اول به نتیجه نرسد چراکه الگوریتم نسخه اصلی از نظر فنی قابلیت موازی سازی موثر ندارد. برای این منظور تغییراتی در الگوریتم ایجاد شد تا بتواند به صورت موازی روی کارت گرافیک اجرا شود. یکی از این تغییرات استفاده از روش K همسایگی است که در این تحقیق به صورت K نقطه گاوس استفاده شد. این روش جایگزین روش معمول تشکیل وصله گردید. الگوریتم پیشنهادی که در این تحقیق استفاده شد راهی مؤثر برای کاهش خطای گسسته سازی مبتنی بر روش المان محدود تطابقی (AFEM) است. این الگوریتم با گسسته سازی هوشمند دامنه مسئله باعث افزایش دقت و بهبود در حل نهایی می شود. این الگوریتم به صورت پیوسته در هر مرحله، خطای گسسته سازی را کاهش می دهد و این عمل به صورت هوشمند و خودکار صورت می گیرد. نتایج تخمین خطا و منحنی نیروی کنترل مسئله آزمون پانچ، نشان دهنده صحت عملکرد و کاربرد آن است. میزان توانایی الگوریتم در سرعت افزایی در هر مرحله، به تعداد المان ها بستگی دارد. با ریزتر شدن افزایش تعداد المان ها، این الگوریتم کارایی و سرعت بیشتری از خود نشان می دهد. به طور نمونه در مثال عددی ذکر شده سرعت پردازش در مراحل اول تا سوم ریزسازی به ترتیب ۶،۶، ۹،۱ و ۱۲،۷ برابر حالت سریال شده است. مجموع میزان زمان لازم برای انجام تمام مراحل در حالت سریال ۹۶ ثانیه و در حالت موازی روی کارت گرافیک برابر ۸ ثانیه می باشد. این میزان سرعت افزایی نشان از عملکرد مناسب نرم افزار در انتقال داده ها به صورت موازی است. به طور عمومی این الگوریتم با پردازش موازی بر روی پردازنده گرافیکی کارایی و عملکرد بهتری را از خود نشان می دهد. اگرچه این تحقیق روی کارت گرافیک نه چندان جدید انجام شد

بالین همه می توان انتظار داشت که با افزایش قابلیت های سخت افزاری نظیر کارت گرافیک جدیدتر بتوان به مقادیر بالاتر سرعت افزایی رسید. این الگوریتم می تواند ابزار قدرتمندی برای پیش و پس پردازش مسائل مهندسی و علوم محاسباتی باشد.

۱۱- مراجع

- [1] O.C. Zienkiewicz, J.Z. Zhu, A simple error estimator and adaptive procedure for practical engineering analysis, in, 1987, pp. 337-357.
- [2] L.Y. Li, P. Bettess, J.W. Bull, T. Bond, I. Applegarth, Theoretical formulations for adaptive finite element computations, *Communications in Numerical Methods in Engineering*, 11(10) (1995) 857-868.
- [3] J. Grandy, Conservative remapping and region overlays by intersecting arbitrary polyhedra, *Journal of Computational Physics*, 148(2) (1999) 433-466.
- [4] X. Jiao, M.T. Heath, Common-refinement-based data transfer between non-matching meshes in multiphysics simulations, *International Journal for Numerical Methods in Engineering*, 61(14) (2004) 2402-2427.
- [5] T. Arbogast, L.C. Cowsar, M.F. Wheeler, I. Yotov, Mixed finite element methods on nonmatching multiblock grids, *SIAM Journal on Numerical Analysis*, 37(4) (2000) 1295-1315.
- [6] M.M. Rashid, Material state remapping in computational solid mechanics, *International Journal for Numerical Methods in Engineering*, 55 (2002) 431-450.
- [7] M. Ortiz, J.J. Quigley IV, Adaptive mesh refinement in strain localization problems, *Computer Methods in Applied Mechanics and Engineering*, 90 (1991) 781-804.
- [8] G.T. Camacho, M. Ortiz, Computational modelling of impact damage in brittle materials, *International Journal of solids and structures*, 33(20-22) (1996) 2899-2938.
- [9] N.-S. Lee, K.-J. Bathe, Error indicators and adaptive remeshing in large deformation finite element analysis, *Finite Elements in Analysis and Design*, 16(2) (1994) 99-139.
- [10] B. Boroomand, O.C. Zienkiewicz, Recovery procedures in error estimation and adaptivity. Part II: Adaptivity in nonlinear problems of elasto-plasticity behaviour, *Computer Methods in Applied Mechanics and Engineering*, 176 (1999) 127-146.
- [11] M. Kitamura, H. Gu, H. Nobukawa, A study of applying the superconvergent patch recovery (SPR) method to large deformation problem, *Journal of the Society of Naval Architects of Japan*, 2000(187) (2000) 201-208.
- [12] X. Tang, T. Sato, Adaptive mesh refinement and error estimate for 3-D seismic analysis of liquefiable soil considering large deformation, *Journal of natural disaster science*, 26(1) (2004) 37-48.
- [13] H. Gu, Z. Zong, K.C. Hung, A modified superconvergent patch recovery method and its application to large deformation problems, *Finite Elements in Analysis and Design*, 40 (2004) 665-687.
- [14] A. Khoei, S. Gharehbaghi, Modelling of localized plastic deformation via the adaptive mesh refinement, *International Journal of Nonlinear Sciences and Numerical Simulation*, 4(1) (2003) 31-46.
- [15] S.A. Gharehbaghi, A.R. Khoei, Three-dimensional superconvergent patch recovery method and its application to data transferring in small-strain plasticity, *Computational Mechanics*, 41 (2008) 293-312.
- [16] A.R. Khoei, S.A. Gharehbaghi, Three-dimensional data transfer operators in large plasticity deformations using modified-SPR technique, *Applied Mathematical Modelling*, 33 (2009) 3269-3285.
- [17] A.R. Khoei, S.A. Gharehbaghi, A.R. Tabarraie, A. Riahi, Error estimation, adaptivity and data transfer in enriched plasticity continua to analysis of shear band localization, *Applied Mathematical Modelling*, 31 (2007) 983-1000.

- [18] A.R. Khoei, S.A. Gharehbaghi, A.R. Azami, A.R. Tabarraie, SUT-DAM: An integrated software environment for multi-disciplinary geotechnical engineering, in, Elsevier, 2006, pp. 728-753.
- [19] J. Peddie, The History of the GPU - New Developments, in, Springer International Publishing, 2023, pp. 1-410.
- [20] K. Proudfoot, W.R. Mark, S. Tzvetkov, P. Hanrahan, A real-time procedural shading system for programmable graphics hardware, in, Association for Computing Machinery, 2001, pp. 159-170.
- [21] M. Kronbichler, K. Ljungkvist, Multigrid for Matrix-Free High-Order Finite Element Computations on Graphics Processors, in, ACM PUB27 New York, NY, USA 2019.
- [22] Y. Zhang, X. Yan, X. Ren, S. Wang, D. Wu, B. Bai, Parallel implementation and branch optimization of EBE-FEM based on CUDA platform, in, 2020, pp. 595-600.
- [23] J. Zhang, D. Shen, GPU-based implementation of finite element method for elasticity using CUDA, in, IEEE Computer Society, 2014, pp. 1003-1008.
- [24] S.A. Gharehbaghi, A.R. Khoei, Three-dimensional superconvergent patch recovery method and its application to data transferring in small-strain plasticity, in, Springer Verlag, 2008, pp. 293-312.
- [25] O.C. Zienkiewicz, R.L. Taylor, J.Z. Zhu, , The finite element method [electronic resource] : its basis and fundamentals / O.C. Zienkiewicz, R.L. Taylor, J.Z. Zhu., in, Amsterdam ; Boston : Elsevier Butterworth-Heinemann, 2005., 2005.
- [26] A.R. Khoei, A.R. Tabarraie, S.A. Gharehbaghi, H-adaptive mesh refinement for shear band localization in elasto-plasticity Cosserat continuum, in, Elsevier, 2005, pp. 253-286.
- [27] A.R. Khoei, S.A. Gharehbaghi, The superconvergence patch recovery technique and data transfer operators in 3D plasticity problems, in, Elsevier, 2007, pp. 630-648.
- [28] A.R. Khoei, S.A. Gharehbaghi, A.R. Tabarraie, A. Riahi, Error estimation, adaptivity and data transfer in enriched plasticity continua to analysis of shear band localization, in, Elsevier, 2007, pp. 983-1000.
- [29] A.R. Khoei, S.A. Gharehbaghi, Three-dimensional data transfer operators in large plasticity deformations using modified-SPR technique, in, Elsevier, 2009, pp. 3269-3285.
- [30] B. Boroomand, O.C. Zienkiewicz, Recovery procedures in error estimation and adaptivity. Part II: Adaptivity in nonlinear problems of elasto-plasticity behaviour, in, North-Holland, 1999, pp. 127-146.
- [31] O.C. Zienkiewicz, B. Boroomand, J.Z. Zhu, Recovery procedures in error estimation and adaptivity Part I: Adaptivity in linear problems, Computer Methods in Applied Mechanics and Engineering, 176(1-4) (1999) 111-125.
- [32] J. Barlow, Optimal stress locations in finite element models, in, John Wiley & Sons, Ltd, 1976, pp. 243-251.
- [33] O.C. Zienkiewicz, J.Z. Zhu, The superconvergent patch recovery (SPR) and adaptive finite element refinement, in, 1992, pp. 207-224.
- [34] O.C. Zienkiewicz, J.Z. Zhu, The superconvergent patch recovery and a posteriori error estimates. Part 2: Error estimates and adaptivity, in, John Wiley & Sons, Ltd, 1992, pp. 1365-1382.
- [35] O.C. Zienkiewicz, J.Z. Zhu, The superconvergent patch recovery and a posteriori error estimates. Part 1: The recovery technique, in, John Wiley & Sons, Ltd, 1992, pp. 1331-1364.
- [36] O.C. Zienkiewicz, M. Huang, M. Pastor, Localization problems in plasticity using finite elements with adaptive remeshing, in, John Wiley & Sons, Ltd, 1995, pp. 127-148.
- [37] O.C. Zienkiewicz, R.L. Taylor, J.Z. Zhu, The finite element method [electronic resource] : its basis and fundamentals / O.C. Zienkiewicz, R.L. Taylor, J.Z. Zhu., in, Amsterdam ; Boston : Elsevier Butterworth-Heinemann, 2005., 2005.
- [38] A.R. Khoei, Computational plasticity in powder forming processes, in, Elsevier, 2005, pp. 449.
- [39] C. Geuzaine, J.F. Remacle, Gmsh: A 3-D finite element mesh generator with built-in pre- and post-processing facilities, in, John Wiley & Sons, Ltd, 2009, pp. 1309-1331.

[40] M. Cervera, N. Lafontaine, R. Rossi, M. Chiumenti, Explicit mixed strain–displacement finite elements for compressible and quasi-incompressible elasticity and plasticity, in, Springer Verlag, 2016, pp. 511-532.

Two-Dimensional Adaptive Finite Element Using GPGPU

A. H. Khatami¹, S. Asil Gharebaghi^{*,1}

¹Civil Engineering Faculty, K. N. Toosi University of Technology

ABSTRACT

The discretization error is one of the most common errors in the finite element method. One way to reduce this error is by using adaptive methods. Adaptive methods generally involve a large computational load; a technique for reducing this load is the use of data transfer operators. Even with data transfer operators, adaptive methods still require significant time from users. Given the new capabilities provided by graphics processing units (GPUs) for general-purpose computing under the CUDA platform, and the economic efficiency of GPUs compared to standard processors, this paper aims to present an algorithm that can reduce computation time through general-purpose GPU processing. The proposed algorithm begins with an initial finite element analysis using a nearly uniform mesh and refines the mesh intelligently at each step based on the displacement gradient. The conventional algorithm has been improved at several points. The patch formation stage is implemented using the K-nearest neighbor method to facilitate more efficient parallelization. In the data transfer stage, a dynamic method is employed to select the optimal curve from a set of the best curves. The results show that the acceleration of this algorithm increases proportionally with the number of elements. For instance, for a problem with 908 elements, the processing speed for stages one through three increased by factors of 6.6, 9.1, and 12.7, respectively. The total time required for all three stages in serial processing was 96 seconds, which was reduced to 8 seconds using this algorithm.

KEYWORDS

Data Transfer Operator, Adaptive Finite Element Method, GPU, GPGPU, KNN

¹ Corresponding Author: Email: username@EmailServer.com